GRADSKA BIBLIOTEKA
JURAJ SIZGORIĆ
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU.
MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Prilopćeno po retku D 10

IZLAZI REDOVITO SVAKI UTORAK I PETAK U JUTRO
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
Telefon interurban za upravu i tiskaru broj 47

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.50
PRETPLATA MJESEČNO: 10 DINARA
INOSTR. TROMJES. D 45. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

GODINA II | ŠIBENIK, 31 JULA 1934 | BROJ 110

Razne vijesti

Luksusna jahta Nj. Vel. Kraljice gradjena je u brodogradilištu „Split". ečano porinuće ladje u more izvrno je u subotu.

900 metara ispod morske razine ustit će se poznati američki učenjak . Beebe u svrhu proučavanja dunske faune.

Veliki njemački turistički parod „Berlin" od 15.286 reg. tona sa 0 putnika doplovio je u Split.

Poznati pjevač Tino Patiera bovi već nekoliko dana u Sarajevu.

Koncert od 800 pjevača održat će prilikom velikog sokolskog sleta u agrebu.

Usljed strašne vrućine u Americi rlo je do sada 1361 osoba, a najše u državama Missouri i Illinois.

Sva pažnja posvećena Austriji

Što je htjela Italija?

BIJES FAŠISTIČKE ŠTAMPE.

„Resto del Carlino" u jednom članu ističe da je Mussolini jasno oznao držanje Italije u ovome delikatnom omentu, time što je u svojoj poruci tarhembergu istaknuo, da će Italija ida još odlučnije braniti načelo autrijske nezavisnosti. Italija je komaktna i spremna, njezini su živci na jestu i potpuno je prisebna za sve o se može dogoditi. Odlučnost i isebnost carskoga Rima cličene u ussoliniju ne će pokolebati niti pod akvim furom teutonicusom.

„Corriere della Sera" ističe da pojedni događaji u Austriji jasno pozuju, da je puč djelo stranih elenata. U ovakvoj situaciji načelo ojeg su se do sada držale sve držae, da se ne miješaju u unutrašnje oslove ma koje druge države, nemoe imati apsolutne vrijednosti, a to m prije što je ovo načelo do sada nogo puta prekršeno od onih, koji aže svaku priliku da upotrebe sva oguća sredstva da stave Austriju od dvoglavi mač. Mussolinijeva poka Starhembergu treba biti opomea svim direktnim i indirektnim krivma, Talijanska vlada će stajati u vim redovima u borbi za nezavinost Austrije. Zato neka se nitko ne čudi ako Italija u cilju da garantira opći mir zauzme odlučno držanje održanje austrijskog status quo, a tome je spremna da sa svim sredvima koje daljnji događaji budu izivali brani nezavisnost Austrije.

„Tribuna" bavi se također događama u Austriji, pa kaže da protiv povarenih i podmuklih metoda Italija a odlučno istupiti, jer ona nema generisani, nego naprotiv zdravi, ki i savršeno moralni režim, koji se laća ovakovih sredstava.

Ekspanzivna politika Italije

Italija spada među one velesile, koje nestašicu kolonija žele da nadoknade stvaranjem u svojoj najbližoj okolini t. zv. pojasa političkog uticaja po ugledu na isprobanu politiku japanskih protektora nad današnjom Mandžurijom i nezadašnjom Korejom. Politiku takovih velesila prate u Ženevi s pojačanom pažnjom, jer te države obično vređaju interese drugih država članova Društva naroda i time vređaju pakt Društva. Slučaj s talijanskim ratnim ladjama u albanskoj luci je ponovno upozorio na opasnost takove politike, a talijanska vlada je možda i nehotice izazvala sumnju, da njezin postupak ne odgovara obavezama pakta Društva naroda.

Slučaj Albanije je uglavnom jednostavan. Zahvaljujući svojoj ekspanzivnoj politici je Italija otišla tako daleko, da je čitav albanski vojni aparat bio u rukama Talijana, talijansko oružje, koje albanska vlada nije platila, talijanski instruktori, financije države u rukama Talijana i t. d. S čisto albanskog gledišta bi — prema nazoru Rima slučaj bio vrlo lako i brzo riješen, iako Albanci nisu narod, s kojim se može tek onako disponirati u svrhu ekspanzivne politike bilo koje velesile. Albanija je međutim bila kanska Austrija. Od njezine nezavisnosti zavisi mir mnogih država i tu okolnost su Albanci umeli uspješno da iskoriste po ugledu na Austriju. Italiji uopšte nije pošlo za rukom da se u Albaniji ugnjezdi tako, da se vojno-financijski uticaj talijanske vlade ne bi mogao ukloniti jednim manevrom. Prisutnost 22 talijanska ratna broda u Draču je Albancima dobro došla za taj manevar i albansko-talijanska stvar je u momentu postala međunarodna. Danas se u Albaniji ništa ne makne, a da brza albanska diplomacija ne obavijesti sve direktno ili indirektno zainteresirane velesile i da ambasadori nekojih velesila, naročito Englenske, ne ispolje svoju brigu za samostalnost Albanije. Najzad je sigurno i to, da kako umjereno ispoljena briga za albanske stvari u Rimu ne bi bila dovoljna za umirenje nestrpljivih vođa talijanske ekspanzije, to će se stvar Albanije mirno predati Društvu naroda i nema sumnje, da se eventualan spor ne bi riješio povoljno za Italiju, pa i kad bi pri tom talijanska vlada istupila iz Društva naroda.

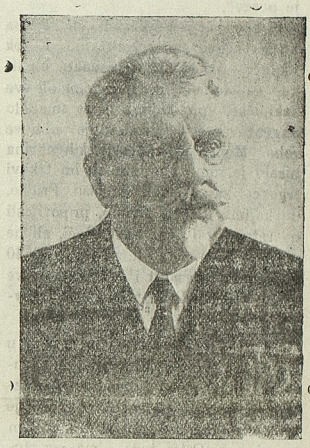
U slučaju Albanije se talijanska vlada očigledno spotakla. Ne stoji stvar drukčije ni s Abisinijom. Ni slučaj Abisinije se mnogo ne razlikuje od problema „nezavisnosti Austrije". Abisinija je postala afrička Austrija u tako dalekoj mjeri, da sve težnje talijanske vlade, možda nasilne i mirne, propadaju zbog interesa ostalih velesila, koje imaju kolonije u Africi i koje se ne slažu s talijanskom ekspanzijom. Kako se sada tvrdi u Ženevi Mussolini je još prije dvije godine spremao vojničku akciju protiv Abisinije. Tada je stvar bila vrlo brzo obelodanjena i ekspedicija se morala odreći. Neko je ozbiljne indicije sada svjedoče o tom, da Italija ponovno sprema nekakvu afričku ekspediciju; talijanska vlada kupuje stada konja, pogodnih samo za Afriku, fabrike oružja su u punom radu, ratni materijal se gomila u lukama južne Italije. Maršal Badoglio treba uskoro da ode u penziju i maršal avijacije Balbo, čija djelatnost pri gradnji puteva u Tripolisu apsolutno ne zadovoljava, treba uskoro da postane najviši komandant oružane snage Italije. Ali najinteresantnija je tvrdnja talijanskih faktora, da englenska i francuska vlada tobože znaju o toj ofenzivi protiv Abisinije i da se s njome slažu. Izgleda da tu ponovno talijanska politika nailazi na sopstvene greške.

Za Abisiniju se interesira više država i one neće dozvoliti jednostranu akciju talijanske ekspanzivne politike. Japan je nedavno zaključio s Abisinijom vrlo povoljan trgovinski ugovor i zajedno s Englenskom uzorno naoružava abisinsku armadu. Onu armadu, koja je bez dobrog naoružanja do noge, potukla talijansku armadu. Kod Adue je Italija 1896 godine izgubila ukupno 10.000 vojnika, osim 7.000 zarobljanih. Neuspješna politika Italije prema Abisiniji je kulminirala u ugovoru 1906 godine, kojim Englenska, Francuska i Italija garantiraju nezavisnost Abisinije. Svjesna koristi od članstva u ženevskoj instituciji abisinska vlada je 1923 godine postala član Društva naroda. Zbog toga je isključeno, da bi ma kakva direktna akcija Italije u Abisiniji imala uspjeha, jer preko Ženeve na nezavisnost Abisinije paze sve države, koje su u Abisiniji ma i najmanje zainteresirane. P.

JOSIP JADRONJA - Sibenik
Međunarodno otpremništvo
agentura, komisionalna,
pomorska poslovnica
Poveljeni
Trgovački - Pomorski Mešetar.
Utemeljeno 1906. - Brzoj. Šped.
Jadronja Telef. broj 3 i broj 27
Komision. skladišta i zastupstva
prvih tvrtka i tvornica u tuzemstvu
i inozemstvu

Biogradu na moru

U spomen posvete zastave Mjesnog Odbora Jadr. straže 22 jula 1934

Dr. D. Peleš predsj. Obl. Odbora Beograd

Biograd na moru preko tisuć ljeta
Čuvao je ove obale nam mile,
Bilo kraljeve, davao im krune,
I stradao često od tudjinske sile.

Naučen na slavu i kraljevske dane
On i danas prima goste sa svih strana
I sveti zastavu, da i dalje bude
Pouzdani čuvar našega Jadrana.

Posvećeni barjak prihvatiše ruke
Oprobane borbom kroz vekove duge,
Dajući živote i domove svoje,
Al ni stope jedne od rodjene grude.

Po tri put je rušen i sa zemljom sravnjen,
Ali to su bile epizode samo,
On i danas stoji i prkosno zbori:
„Dat ćemo živote, al Jadran ne damo!"

Neka su srećna ova krunisanja nova,
Što davnu prošlost s današnjicom vežu:
Dva prestolna grada, od jučer i od danas
U vernom kumstvu čvrsto desnice si stežu

I položu zavjet, da će zajednički
I odlučnom voljom, koja nije maštа,
Stati pod zastavom sa lozinkom svetom:
„Sve za naše more, a more ni za šta!"

Hvaleć Ti za prošlost, Biograde gordi,
Predajemo barjak u ruke Ti snažne
Da i dalje budeš stražar na Jadranu
S barjakom u ruci od Jadranske Straže!

Dr. Dušan Peleš.

SPLIT „IDEAL" SPLIT
Tvornica kapa i šešira muških i ženskih svake vrsti, po najnižoj cijeni izrađuje i popravlja najžur. bez prigovora

Trgovina oružjem

Kao što ima po gradovima trgovina, koje prodaju lijesove i priredjuju sprovode, drugoga ili trećega razreda, već prema sjaju, kojim je opremljen lijes i sve ostalo, tako postoje po velikim i naprednim državama tvornice i tvorničari, koji prodaju topove, puške, aeroplane, ratne brodove i sve ostale ratne potrepštine.

Jedan duhoviti novinar kazao je, da ljude ne bi trebalo dijeliti u crne, žute ili bijele, niti po državama, i narodnostima, nego po tome, koji trgovci oružjem vladaju na tome području. Kao što seljak moli Boga, da mu čim više urodi žita i krumpira, da nahrani sebe i druge, tako trgovci oružjem mole Boga i čine sami sve što mogu, da prodadu čim više svoje robe. Ta roba proizvodi smrt, ali poznata je trgovačka uzrečica: „posao je posao".

Nedavno je svečano pokopana konferencija za razoružanje i tek buduća pokoljenja će saznati, ukoliko su trgovci oružjem ometali sve zaključke, po kojima bi se smanjilo naoružavanje i prodavanje njihove robe. Mnogo velikih svjetskih novina pisalo je samo ono, što su im takovi trgovci zapovijedali da pišu. Prilike, u kojima danas živimo, pripovijesti o ratu, koji će opet doći, ali ne znamo kada, da li za jednu ili 20 godina, neizvjesnost i nesigurnost; sve to je blagoslovljeno vrijeme za trgovce oružjem, kao za gljive iza kiše.

Najveće trgovine oružjem postoje u Engleskoj: Vickers-Armstrong, u Francuskoj Schneider, Creusot, u Njemačkoj Krupp, u Češkoj Škoda, koji je sada spojen sa velikim francuskim tvornicama. Osim toga, imā na stotine manjih tvornica: ratnih brodova, zagušljivih plinova, aeroplana u Italiji, Sjedinjenim Državama, Holandiji, Švicarskoj, Švedskoj itd.

Sve ove tvornice se naprežu, da prodadu čim više svoje robe. Tako tvrdi amerikanski novinar J. Stoel, da je Hitler potrošio za propagandu dok je došao na vlast 6.600 miliona dinara, a francuske, engleske i češke fabrike oružja da su mu davale novaca za propagandu, kao i njemačke Krupp i Thyssen, koje će sada pokupiti vrhnje u grozničavom naoružavanju Njemačke. Prošle godine bila je u Rumunjskoj velika rasprava, jer se je ustanovilo, da je zastupnik tvornice Škoda, Sletzki, prevario na porezu državu za oko trideset miliona dinara, a poslanik seljačke stranke Lupu je ustanovio u parlamentu, kako je taj agent platio raznim posrednicima oko 9 milijarda leja, da proda robe za — petnaest milijarda leja. Ti posrednici su bili kažnjeni, ali trgovci oružjem rade po cijelom svijetu sa istim ciljem, naime, da prodadu čim više svoje robe.

Sjedinjene Države se uopće ne plaše napadaja iz zraka, ali ipak uzdržavaju zračnu flotu od 2000 aeroplana. Svaki aeroplan stoji prosečno 15 hiljada dolara. Osim toga, svaki aeroplan mora se mijenjati iza pet godina, pa na taj način Amerikanci troše 6 miliona dolara za aeroplane svake godine, a ne plaše se nikakva napadaja, jer uopće i nemaju — osim jedne pokusne baterije — topova protiv aeroplana. Industrija ratnih brodova je još mnogo skuplja. Ta industrija je osujetila 1927 godine konferenciju o krstašima u Ženevi. U poslijednje četiri godine dobili su ti tvorničari u Sjedinjenim Državama preko 16 milijarda dinara posla. Prošle godine dobili su 238 miliona dolara, a od toga je 72 miliona dobilo društvo iza kojega stoji bivši ministar mornarice Svansen. U poslijednje vrijeme naručuje Njemačka oružje i u Sjedinjenim Državama i u Engleskoj. Miss Rathbene je upozorila ministra u parlamentu, da će možda aeroplani, prodani Njemačkoj, doći bombardirati London, ali ministar Simon je samo potvrdio činjenicu i naglasio, da se to ne kosi sa Versaljskim ugovorom. Danas je ipak najbolje tržište za trgovce oružjem Kina. U Šangaju se nalaze pretstavnici svih tvornica oružja. Tamo se jedan general naoružava protiv drugoga. Tako su 1928 poslali iz tvornice Škoda oružje na jednome brodu pod češkom zastavom sa 100 hiljada pušaka. Sukob Bolivije i Paragvaja donio je tvorničarima oružja mnogo dobrih poslova. Peru i Kolumbija se takodjer spremaju. Godine 1932, za pobune „paulista" u Braziliji, prodali su im Amerikanci 111 aeroplana i topova u vrijednosti od više miliona dolara. Prije rata je znameniti trgovac oružjem, Grk Bazil Zaharov, - povećao tvornicu Vickers Armstrong, sluteći veliki rat, koji mu je donio milijarde. Još i sada iznose dobici te tvornice neko dvanaest posto godišnje, ali se ne isplaćuju u poslijednje vrijeme, samo da se stvore rezerve, potrebne za sve veće proširivanje posla.

U malenoj, seljačkoj Švicarskoj stvoreno je iza rata desetak tvornica oružja, koje grozničavo rade u ovo doba krize, većinom za Njemačku. I onako su tajni vlasnici tih tvornica Nijemci, koji nijesu smjeli iza rata proizvoditi oružje kod kuće. Velika, službena francuska novina „Temps" se tuži zbog toga na Švicarsku, kao što se je nedavno tužila i na Holandiju, ali mudri Švicari odgovaraju u „Gazette de Lausanne", kako je ratna industrija krvava nužda sve dotle, dok postoje vojske, pa da je prilično licemjerno, ako se zbog toga zgražamo. Prošle godine prodali su Švicari u ovo teško doba samo za 90 miliona dinara oružja, što je prava sitnica prema milijardama ostalih velikih država. Kako vidimo, ovo je jedina industrija, koja ne zna, što je kriza. B.

Prodaje se jedrilica građena 1932 god. u potpunom redu. Dužina 4.75 m, širina 1.60 m. Jedra 12.25 m². Cijena umjerena. Upitati kod uprave.

Traži se suhu konobu srednje veličine. Obratiti se odmah tiskari Vitaliani.

Obnova privrednog života

Neodstupno i mi smo bezbroj puta tražili da ovo pitanje bude riješeno bilo na ma koji način. Isticali smo da trgovački i zanatski stalež ne smije biti podvlašćeni elemenat na korist zemljoradnika, koji doista zaslužuje zaštitu zbog osiromašenja našega sela, ali ne na štetu drugoga staleža koji se ima da bori danas sa svim onim nevoljama koje nemilice ruše bezbrojne egzistencije i porodice, kao što je to slučaj kod trgovaca.

Pošto su pretstavništva malih privrednika uporno tražila i zahtjevala rješenje tog problema, nadležno ministarstvo počelo se je u poslijednje vrijeme da bavi intenzivnije sa tim problemom koji prijeti da zauzme ozbiljne i neslućene dimenzije. Resorni ministar gospodin Demetrović studirao je taj problem i, kako saznajemo, stvorio novi plan za donošenje privrednih uredaba sa snagom zakonskih sankcija, koje bi dovele u red privredno stanje naše zemlje, jer je ono skrenulo s pravoga i redovitoga puta. Prema najnovijim informacijama ministar trgovine i industrije podnio je Ministarskom savjetu projekte za nekoliko uredaba koje bi imale iz osnova da reguliraju pitanje zaštitnih mjera u privredi.

Gospodin Demetrović podnio je ministarskom savjetu Uredbu o kartelima, Uredbu o zaštiti trgovaca i malih zanatlija, te drugih malih dužnika, Uredbu o izvozu žita, Uredbu o zaštiti izvoza drva, izmjenu Uredbe o zaštiti zemljoradnika, novelu Uredbe o maksimiranju kamatne stope u cilju daljnjega smanjivanja kamata, reviziju Uredbe o zaštiti novčanih zavoda i reviziju Uredbe o smanjivanju režijskih troškova novčanih zavoda i drugih privrednih poduzeća. Osim toga podnio je gospodin ministar još neke druge uredbe Ministarskom savjetu na odobrenje i prihvat, koje imaju svrhu da upotpune dosadašnje mjere za ozdravljenje privrednih prilika u zemlji.

Kako vidimo nalazimo se na najboljem putu da u najskorije vrijeme dodjemo do onih prava u privrednome zakonodavstvu, koja mu po zemaljskim zakonima pripadaju, a za koja se je poslijednje dvije godine tako grčevito borio, te koja uživaju drugi privredni staleži u zemlji. Ministar gosp. Demetrović je doduše obećao pretstavnicima malih privrednika, a napose pretstavnicima trgovačkoga staleža, da će njihov izuzetan položaj regulirati, te tako zavesti u privredi potrebnu ravnotežu u stvari plaćanja i dugovanja a u odnosu vjerovnika prema dužnicima. Nije, medjutim, odsudno samo ovo pitan medjusobnoga dugovanja za saniran prilika u kojima živimo, jer ono zavisno od uravnotežene i zdrave p vrede uopće, pa je stoga kudikam važnije da se očuva privredna stab nost i njen normalan tok i razvoj ovom općem metežu. Treba stvor ravnotežu koja će narodnu privred ozdraviti i dovesti nas do stanja kome će se osloboditi svih iznimn stega. Tim računima rukovodi se sam resorni ministar, te je stoga, k ko izgleda prema gornjim vijestim preduzeo mjere da sve grane narodn privrede na svojstven način zašt dokle to bude potrebno, pa da zatim nakon izvjesnog vremena u mogne mo u pogodan momenat osl boditi svih zakonskih zaštita ko zapravo stvaraju snažne kočnice našoj privredi.

Dakle i trgovački stalež ima da d bije u najskorije vrijeme svoju zaštit a on to očekuje s najvećim interes vanjem i radošću, jer će mnogi mnogi trgovac, koji je zapao u teš će plaćanja, na taj način spasiti sel i svoju porodicu. Vijest o novim z štitnim mjerama nije tek obična info macija, nego je čak što više osnova činjenica potkrijepljena sa argument ma, jer znamo da je Narodna sku ština već odglasala pravo za donoš nje tih mjera resornome ministru, formi amandmana prije tri mjeseca, na resornom je ministru da to pitanj odsudno i važno za narodnu privred riješi po svome predlogu i u sagla nosti sa Ministarskim savjetom, što on i učinio, jer mu je stalo da zašt ti tog malog privrednika, a trgovački stalež napose. Trgovački stalež je mo ćan privredni faktor, a kao takav var redno važan poreski objekt, pa s nadamo da je on i zaslužio da bu uzet u zaštitu, a to naročito ond kada mu ide najgore i u poslovno i u životnom pogledu. Na osnov svega toga vjerujemo da će i trgova čki stalež uskoro moći da sanira svoj prilike u okviru teško opterećene tr privrede.

† Msgr. Dr Frano Bulić naš odlični historik i arhe olog preminuo je u Zagrebu odakle će biti prenesen u Split.

JADRANSKA PLOVIDBA D. D
— Opravništvo Šibenik —
priređuje svake Srijede i Subot
„Noći na moru"
iz Šibenika odlazak u 21 s.
povratak u 24 s.
Glazba, ples i buffet na brodu
Cijena Din. 5.-

VELIKI HUMANITARNI KONCERAT U BIOGRADU N-M

Inicijativom gospodje grofice Pininske, operne pjevačice iz Varšave i blagohotnim sudjelovanjem g.g. Zoe Alacevich-Borelli i Vanda Alačević-Borelli te operni pjevač zagrebačke opere g. Rajčeff, odbor za popravak orgulja župne crkve u Biogradu priređuje **VELIKI VOKALNI KONCERAT** dne 2 augusta 1934, u četvrtak, u 9 sati na večer u velikoj verandi Grand Hotela „Ilirija u Biogradu n-m.

PROGRAM:

I.

1. Rubinstein — „Noćna pjesma" (duet) pjeva gdja Vanda Alačević-Borelli „ Zoe Alacevich-Borelli
2. Fohr — „Sancta Maria" pjeva gdja grofica Sofija Pininska
3. Gotovac — Arija Morane iz opere „Morana" pjeva gdja Vanda Alačević-Borelli
4. * * * — komorni pjevač gosp. P. Rajčeff
5. Godard — „Florijanova pjesma" pjeva gdja Zoe Alačević-Borelli

II.

1. Guanod — „Ave Maria" pjeva gdja Vanda Alačević-Borelli
2. * * * — komorni pjevač gosp. P. Rajčeff
3. Bizet — Avanera iz opere „Carmen" pjeva gdja Zoe Alacevich-Borelli
4. Puccini — Molitva iz opere „Tosca" pjeva gdja grofica Sofija Pininska
5. Rossini — Veslačka utakmica (duet) pjeva gdja Vanda Alačević-Borelli „ Zoe Alacevich-Borelli

Prati gdjica Mira Vukić

Za ovu priredbu brzojavno je traženo od Direkcije Jadranske plovidbe, da se odobri što veći popust na parobrodima za ovaj koncerat, kako bi što više gostiju iz raznih mjesta Sjeverne Dalmacije prisustvovali ovoj priredbi. Iz Šibenika bi se mogla koristiti za ovu svrhu poslijepodnevna pruga br. 9, a za povratak brza pruga br. 2.

GRADSKE VIJESTI

Sa sjednice veslačkog saveza

Kao što smo javili u prošli petak održana je sjednica savezne uprave Veslačkog saveza, sa koje je podnesen predlog ministarstvu za fizičko vaspitanje naroda, da se odredi održavanje prvenstvenih utakmica u osmercu. G. Ministar je riješio da se te utakmice održe krajem augusta ili početkom septembra u Splitu, i da na njima mogu učestvovati svi naši klubovi. Za pobjednika g. Ministar je darovao jedan pehar.

RESTAURIRANJE „GRADSKOG KAZALIŠTA". Uprava „Gradskog kazališta" pristupila je i ovih ferija tako lanjskih dalnjem restauriranju kazališne zgrade. Tako će ove godine biti izvršeno popločanje hodnika za lože I. i II. reda sa cementnim pločicama u svrhu osiguranja protiv požara. Osim toga bit će izvršeni i neki drugi manji popravci, u prvom redu djelomično ponovno bojadisanje onih djelova zgrade, koji su bili više oštećeni ovom jednogodišnjom upotrebom.

NEMILE POJAVE PRI DOLASKU TURISTA. Uprava kupališta „Jadrije" uvela je jednu novu prugu iz Šibenika, koja kreće svakog petka u 16,45 iz grada sa mula te ima vezu sa brzim parobrodom „Kumanovo". Ova nova pruga uvedena za to da se omogući turistima koji dolaze „Kumanovom" u naš grad, da posjete kupalište „Jadriju", koje se spravom broji kao jedno od naših najljepših kupališta.

Međutim prošlog petka u času dolaska „Kumanova" prisutni ladari, koji prevoze svijet u uvalu „Paklina" na kupanje, stali su napadati osobije parobrodića „Jadrije", i nelijepo se onašajući, stali su vabiti turiste u svoje lađe. Mislimo, da je u interesu kako Šibenika i njegovog turizma, da turisti u prvom redu posjete „Jadriju", a ne da ponesu sa sobom osjećaj da je „Paklina" jedino Šibensko kupalište. Gradske policijske i lučke vlasti trebale bi u buduće spriječiti ove nemile pojave. x

DJEČAK SPASIO DJEČAKA. Prije par dana učenik I razr. Realne gimnazije Svirčić Slavko dječak od 11 godina spasio je jedno dijete sa sela od davljenja. Mali nije znao da pliva, kada je ušao u more počeo je da se davi. Slavko je odmah skočio u more i izvukao davljenika na obalu.

IZ GRAĐANSTVA. Toliko je već puta pisano u „Narodnoj Tribuni" o čistoći rasvijeti grada a naročito o rasvijeti poljane i obale, ali nažalost uzalud, jer su se nadležni do sada tek oglušivali na ove primjedbe.

Mi se tome čudimo, i pitamo se da li to se tako radi, kada to samo štete Šibeniku?

OGLED. DIREKCIJA JADRANSKE PLOVIDBE U SUŠAKU pridonijela je gradnju Sokolskog doma u Crinici iznatan dar od Din. 9000.— Bilo bi se našlo nekoliko većih ljudi u našoj sredini, koje bi slijedile tako lijep primjer nacijonalne i sokolske ljubavi, naš Sokolski Dom bio bi lakše i ljepše da se jednom završi!

Širite „Narodnu Tribunu"

Našom inicijativom postižu se sve bolji uspjesi u pogledu dobrih parobrod. veza

Još jedan lijep uspjeh u pogledu dobrih veza postigo je Šibenik zahvaljujući uviđanosti i predusretljivosti Jadranske plovidbe d. d. Sušak, koja je prošle sedmice s obzirom na naše pisanje u pogledu boljeg saobraćaja Šibenika sa Biogradom i obratno, sa brzim prugama br. 1 i 2 dozvolila upotrebu istih i uvela pristajanje parobroda u Biogradu n/m.

Sada je Jadranska plovidba na naš članak o potrebi uvođenja t.zv. Week-End karata za Biograd, odgovorila jednim hitnim riješenjem (od 27 VII) kojim uvodi te Week End karte. Sa ovim kartama mogu se za odlazak iz Šibenika upotrebiti ove pruge: redovita pruga br. 22 u 7 sati ujutro i brza pruga br. 2 (Prestolonaslednik Petar), a za povratak iz Biograda redovita pruga u 15.45 s. i brza pruga (Prestol. Petar) u 2 sata poslije pola noći. Na ovim prugama sa Week-End kartama može se upotrebiti I i II razr. i dobiva se besplatno „šezlon" za vrijeme cijele vožnje. Ova Week End karta od Šibenika do Biograda i natrag košta svega 20 dinara.

Uvođenjem ovih karata Jadranska plovidba je pokazala, da će u granicama mogućnosti, svakog zadovoljiti i svakom spremno izaći u susret, što je za svaku pohvalu.

Smatramo da bi se za sezonsku izmjenu voznih redova a da bi se izbjegli kasniji prigovori i eventualne izmene, moglo već sada ukazati na potrebite dobre veze i eventualne želje, a mi smo uvjereni, da će ih Jadranska plovidba u granicama mogućnosti primiti i uvažiti. Zato bi trebalo samo malo dobre volje i malo žrtvovanja vremena od strane nekog građanina, koji pravilno shvata korist od dobrih saobraćajnih veza za jedan grad, kome je stalo do napretka istog.

ŠIBENIK - BIOGRAD - RAB, Parobrodom brze pruge

REDOVITI IZLETI WEEK-END KARTE

ZA BIOGRAD Polazak iz Šibenika: subotom u 23 s. dol. u Biograd u 1 sat, nedjeljom u 7 sati dol. u 10.35 s. — Polazak iz Biograda: nedjeljom u 15.45 sati dolazak u Šibenik u 18.30 s., ponedjeljkom u 2 s. dol. u 4 s. Cijena 20 D.

ZA RAB Polazak iz Šibenika subotom 23 s. dolazak Rab nedjelja 6 s. Polazak iz Raba nedjelja 20.45 s. dol Šibenik ponedj. 4 s. Cijena 80 D.

Dozvoljena vožnja u I ili II kl. i samo za naše državlj. uz legitimaciju.

Sezlone za ove izlete bezplatno. **Opravništvo.**

SOKOLSTVO

Članstvo Sokolske župe Šibenik Zadar putovaće na slet u Zagreb u dva posebna voza. Prvi voz određen je za sokolsko društvo Šibenik i sva ona sokolska društva i čete koja dolaze u Šibenik parobrodom.

Drugim vozom putovaće sva društva i čete, koja se nalaze na pruzi od Perković—Slivno do Zrmanje i okolna društva i čete.

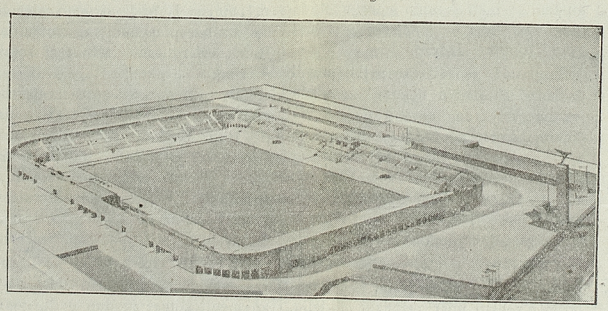
Prvi voz polazi iz Šibenika 2 augusta u 21.38 sati, stiže u Zagreb 3 augusta u 10 sati, a vraća se iz Zagreba 6 VIII u 18.40 sati.

Drugi voz polazi iz Perković—Slivna 3 VIII u 2. 32 sata (izjutra) stiže u Zagreb 3 VIII u 13.15 sati, a vraća se iz Zagreba 6 VIII u 1.04 sata.

Zasebnim vozovima putuju samo članovi ce i to samo onim vozom koji je za njih određen.

Upozorava se članstvo da se pravovremeno opskrbi sa željezničkim kartama na Putniku ili željezničkoj stanici, a nečlanovi-izletnici da kupe žute željezničke legitimacije za povlasticu i to pravovremeno, kako ne bi nastalo zakašnjavanje vozova radi popunjavanja istih legitimacija.

Sokolski stadion u Zagrebu

GRGO ČULAR ispitani majstor **ŠIBENIK**

Proizvodnja vjenaca i buketa iz prirodnog cvijeća, te izradjivanje vještačkog cvijeća. - Prodaja raznog naravnog i umjetnog cvijeća. IZRADBA BRZA, SOLIDNA I MODERNA. CIJENE UMJERENE. Narudžbe se primaju u ul. Kr. Tomislava 52. i cesta 12 Lipnja 493.

IZ POLICIJE

Pošto je u posljednje vrijeme sa više strana upućena žalba Pretstojništvu zbog noćnog uznemirivanja, skreće se pažnja građanstvu, a naročito mladem svijetu, da će se u buduće rušioci noćnog mira odmah privoditi policiji i najstrože kažnjavati.

Kod ovog Pretstojništva nalaze se slijedeći nađeni predmeti: 1 ženski džemper crveno-modre boje, 1 ženska velika marama bijele boje, 1 ženska pletena kapa, 1 žensko pletivo sa iglom. Pozivaju se vlasnici izgubljenih stvari da se prijave kod ovoga Pretstojništva radi pridignuće istih.

Službeni Glasnik UDRUŽENJA TRGOVACA za srezove Šibenik i Biograd n/m

Br. 1416.

Saopćuje se svim trgovcima sa namirnicama za život, da prama otpisu Kr. banske uprave VI. br. 16389, sve svijedožbe koje se izdaju bezplatno u smislu čl. 35 Zakona o zaraznim bolestima, svako 6 mjeseci o stanju zdravlja — podležu naplati državne i banovinske takse t. j. biijegovanu sa Din. 20.- državnih i Din. 3.- banovinske takse.

Br. 1457.

Kr. Belgijska Vlada naredila da se još sljedeća roba podvrgne istoj svjedodžbi porijekla: pšenica i žito, zob, sočiva, petroleum, i bakar u svim oblicima izrađen i neizrađen. Svaka posiljka ima biti popraćena sa duplikatom fakture.

U P R A V A.

DRŽAVNE NABAVKE

(Oglase kod Trg. Ind. Komore Split)

Žman - gradnja pristana - ponude do 9/8 Predračun Din. 98.820.—

Drveni metri, diamanti za rezanje stakla, sisaljke od bjelog lima itd. za Komandu pomorskog Arsenala Tivat. Ponude do 20/8.

Električni materijal za arsenal Tivat. Ponude do 19/8.

Materijal za pisaću mašinu za arsenal Tivat. Ponude do 16/8.

Kancelarijski materijal za Hidrogr. ured Morn. u Splitu. Ponude do 3/8.

Kože kravlje i srneće za arsenal Tivat. Licitacija na 22—23/8.

TUČA NA OBALI. U nedjelju oko 19 sati kada je bilo dosta svijeta na obali potukli su se ispred vinotočja M. Jajca, obalski radnici Zarobabel Mile Josin i Gambeta Blaz Ivin zbog neke lične svađe. U tuči je Zarobabel ubo nožem u leđa Gambetu. Protiv izgrednika je povedena istraga te će se oni strogo kazniti.

Sve pretplatnike,

koji su u zaostatku sa pretplatom uljudno molimo, da upotrebe čekovne uplatnice, i čim prije pošalju pretplatu. Točna uplata pretplate prva je dužnost svakog pretplatnika, jer od nje zavisi opstanak lista. A ko je list naručio valjda mu je stalo do njegova života!

Onim dužnicima, koji ne otplate svoja dugovanja, početi ćemo početkom idućeg mjeseca poslati pouzetni nalog. Dakako, to će biti samo prva mjera našeg postupka. — — „NARODNA TRIBUNA".

Dužnici Hipotekarne banke

Vrlo je vjerovatno, da će protesti dužnika Hipotekarnoj Banci imati odziva jer se na mjerodavnom mjestu pitanje hipotekarnih dugovanja uzima u ozbiljno razmatranje. Nadati se je, da će se u najkraćem vremenu učinlti šire koncesije hipotekarnim dužnicima s obzirom na teško privredno stanje u zemlji. Na ovaj način, a kako se saznaje, bit će zaštićeni hipotekarni dugovi i ne će se u buduće prodavati u besćenje hipotekarni objekti dužnicima koji nisu u mogućnosti da odgovore teškim poslijeratnim obvezama.

Kurioziteti beogradskih utakmica

Kada je osmerac „Krke“ išao na start, uletjela je u nj jedna velika riba. Veslači iz zagrebačkog osmerca — koji je bio uz Krčin — molili su da se riba prebaci u njihov osmerac — jer da to nosi sreću. Krkaši na to nisu nikako htjeli da puste ribu. Da su mogli predvidjeti sudar, sigurno bi rado udovoljili traženju zagrebčana.

* * *

Beograđani su bili uvjereni u pobjedu svog juniorskog osmerca. Kada su vidili „Krkinog“ mislili su da je iseniorski i mnogo su ga hvalili. Kad m je kazano da je to juniorski probijedili su „kao snijeg“ i sve nade u uspjeh pale su u vodu na stadijonu Ade.

* * *

Zagrebčani su dali otvorenu izjavu u novinama o svom sigurnom uspjehu — naročito u četvercu bez kormilara. Splićani su ih onako bez prethodnih izjava o pobjedi — jednostavno pregazili i pokazali im da je opasno biti previše uvjeren u svoju snagu.

* * *

Samo jedan mali primjer dovoljan je da pokaže kako je loša bila organizacija utakmica. Seniorski četverac „Gusara“ — novi prvak države — po objavljenom vremenu slabiji je za 8 sekunda od juniorskog četverca „Krke“. Čak je vrijeme tog Krkinog četverca bolje i od onog postavljenog na evropskom prvenstvu u Beogradu. Ta nemogućnost najbolje pokazuje „sposobnost“ organizatora beogradskih veslačkih igara.

„ILS“ INDUSTRIJA LIJESA
TVORNICA SANDUKA - ŠIBENIK
Skladište svakosvrsnog materijala. Prodaja na veliko i malo po najpovoljnije dnevne cijene i uvjete. Telef. br. 30.

JUČER OKO PODNE IZGUBIO JE jedan gospodin na državnoj cesti povrh Crnice jedan moderni muški četverouglasti ručni sat marke „Cima“. Ure nisu označene brojevima već trouglastim zarezima. Moli se pošteni nalaznik, ili urar kome se taj sat bude donio, da ga preda uredništvu, gdje će dobiti obilatu nagradu, jer je to uspomena. Sat je od tula.

SPORT

Murter

Murter, 25 VII 1934.

Mjesni s. k. „Raduč“ odigrao je u srijedu 25 t. m. prijateljsku utakmicu sa s. k. „Seljak“ iz Pakoštana. Utakmica se odigrala u Pakoštanima i završila sa 2:0 (0:0) za „Raduč“. U I. poluvremenu nadmočniji je „Seljak“ onda sve do kraja igre vodi „Raduč“ Utakmicu je sudio g. Skračić. Klub „Raduč“ je tek nedavno osnovan i odmah je pokazao lijep uspjeh i napredak.

Publike je bilo dosta, koja je sa interesovanjem posmatrala ovu zanimljivu utakmicu.

BIOGRAD

U četvrtak u punoj dvorani Sokola gosp. Dr. Dušan Peleš održao je jedno predavanje o ciljevima i zadaćama Jadranske Straže.

Prisutni su sa dubokom pažnjom pratili umna izlaganja uvaženog kuma svoje zastave i na koncu obdarili ga pljeskom.

Po završenom predavanju pročitao je svoju pjesmu posvećenu Biogradu.

Gosp. Dr. Peleš otišao je u nedjelju poslije podne pak mu je Biograd priredio svečani ispraćaj, kome su prisustvovali predstavnici građanskih i vojnih vlasti, kao i mnogobrojno građanstvo.

Plivačke utakmice

U nedjelju je u Biogradu bio dan raznih priredba. Po podne u 18 sati priređena je od plivačke sekcije ovdašnjeg novoosnovanog veslačkog kluba utakmica u plivanju i vaterpolu uz sudjelovanje brojnih gostiju plivača, koji su na ljetovanju u Biogradu. Priredba je vrlo dobro uspijela. Cilj joj je bio propagiranje plivačkog sporta u našem mjestu i pružanje razonode i sportskog užitka našim gostima i ovdašnjoj publici.

U raznim plivačkim disciplinama nastupili su mnogi gosti, tako da je ova priredba vrlo uspjela Zatim je održana uspjela vater polo utakmica između A i B tima.

Koncerat

Uveče je priređen koncerat u Hotelu „Ilirija“ uz sudjelovanje g đe Pininske i Zenke Stanković i gg. Mirkovića, Raićeffa i Holotkova. Koncerat je vrlo uspio, a publika je sa zadovoljstvom slušala dobro izvođenje ovih odličnih umjetnika.

Zatim je bila „venecijanska noć“ u kojoj je sudjelovalo veliki broj brodića i motora. Išlo se do blizu Turnja i Filipjakova.

Između dvije tačke koncerta izvršen je

izbor Miss Biograd.

Ta čast je pripala g-djici Katji Ili doktorandu Beogradskog fakulteta s 93 glasova. Druga je g djica Rad Antić, a treća g-djica Stanković.

Nezgodnost ranog gašenja elektrik

U nedjelju poslije koncerta i vene cijanske noći desila se jedna nemil stvar koja nas je neprijatno iznena dila. Oko 1 s. po ponoći dok je jo bilo dosta gostiju, iznenada je ugaše na elektrika, tako da je cio Biogra pa i sam hotel „Ilirija“ ostao u mra ku. Mi smo uvjereni, da za ovu stv g. Karaganjan nije znao, ali ipak se o ovome trebalo povesti više r čuna. Ako već cijele noći ne gori svijetljenje, onda bi se bar treba paziti da elektrike ima dok *su tu g sti i dok parobrodi ne odu.*

Mnogi su stranci željeli, da sa par broda vide Biograd, ali nažalost ni u tome uspjeli, jer je bio u mrak Ukazujemo na ovu nelijepu pojav u nadi da se ovakove stvari *neće r kada više događati.*

Za svaku pohvalu je gest. go Karaganjana. koji uvijek šalje mot da primi putnike sa brzih pruga 1 i 3, a da za to ne naplaćuje ništa.

„ERIKA“ najsavršeniji pisaći stroj, biser malih pisaćih mašina
„IDEAL“ uspjeh i napredak su odlike ovoga pisaćeg stroja, koji je već 32 g. u uporabi.
Zastupstvo i skladište za Primorsku banovinu
Knjižara i papirnica
Bojanić i Grabovac
Bosanska ulica 3 — SPLIT — Narodni Trg br. 5
FILIJALA: ŠIBENIK — ulica Kralja Tomislava
— Telefon interurban br. 97. —
Prospekte šaljemo na zahtjev

Knjiga o gradu sunca i zvonika

Prof. Stjepan Marčić:
»Rab, morsko kupalište i ljetovalište«.

Literatura o našoj Jadranskoj rivijeri vrlo je siromašna i oskudna. Krajevi koji do nedavno nisu bili poznati ni domaćoj ni stranoj publici, počimaju polagano, sistematski da rade na turizmu, da se dižu, poljepšavaju i t. d. I kroz ovo nekoliko godina polaganog, ali agilnog rada dolazi neminovan uspjeh afirmacije naših krajeva; i turisti; pojedinci i u većim i u manjim grupama počimaju ih stalno posjećivati, na kraće ili duže vrijeme, pridonašajući veliki dio financijskom stabilizovanju dotičnih krajeva. Ali, uza sav ovaj uspjeh, literatura, o našim krajevima, u našem i stranom jeziku ostaje i nadalje oskudna. Nekoliko bedekera (nestručnih, nepreglednih i netačnih) nemogu nikoga više zadovoljiti, — a također i dvi tri knjige o čitavoj Jadranskoj rivieri vrlo su oskudne i ne ostavljaju nikakav dojam i pregled na čitaoca. — Našim krajevima treba jedan tumač: pregled ni vodič, koji bi u mnogome olakšao trud turista i zadovoljio uglavnom sva njegova interesovanja. Zato bi bila najpodesnija jedna *Ekciklopedia Jadranskih ljetovališta*, — ali dok ona dođe, — dobro nam dolaze i stručne knjige o pojedinim gradovima ili krajevima.

Zato je za osobito i svestrano priznanje trud g. prof. *Stjepana Marčića* koji je ovih dana u vlastitoj nakladi izdao g re spomenutu knjigu i s njom ob gatio našu literaturu sa jednim korisnim, potrebnim i dobrim dijelom te tako ispunio jednu uočljivu prazninu. koja je obuhvatala čitavi gornji, sjeverni Jadran.

Simpatično je kada se n.tko usudi da izdade knjigu o nekom ljetovalištu jer, bar, do sada, takve knjige bi većinom ostajale neprodane, ili se vrlo sporo prodavaju, razlogom neinteresovanja naših ljudi za naše krajeve, što se jedino kod nas može desiti, kao najžalosnija pojava.

Knjiga „Rab“ ima sve osebine jednog stručnog i pomnjivo rađenog djela, — u komu su se jezik, stil, i materijalu velikoj mjeri približili čitatelju, imajući glavnu svrhu, da čitatelj iz knjige crpi potrebno znanje i obaviještenje o mjestu. Zato je vrlo podesna podjela knjige, koja je razijeljena u sedam kratkih dijelova, koji opet imaju svoje kratke i osebnje rubrike, — u kojima je pisac sa par poteza, u nekoliko riječi iscrpno iznio detalje teme.

Naša putopisna literatura u većini je osim nekoliko izuzimaka sitničava i uskogrudna, — što je, izgleda, vrlo dobro poznato prof. Marčiću, te je on na jedan zgodan i lijep način u svome prvome dijelu knjige, u putopisu „Vožnja od Sušaka do Raba“ — to vješto izbjegao, — dokazujući odmah u početku gipkošću, uočljivost i izražajnost svoga pera i širokogrudnost svoga vedroga duha, — dajući i slikovito izrađujući portet grada Raba.

Historija Raba je stručno zahvaćena od prvih spomena i spominjanja o Rabu, informišući i tumačeći detaljno razvitak i evoluciju Raba kroz razne epohe, romanske, grčke i slavenske kulture. U tih nekoliko stranica historiji Raba prof. Marčić dao je karakterisrične i jezgrovite, dapače i originalne podatke o gradu i otoku, — sumirajući već postojeću literaturu u svoja lična istraživanja u ovu preglednu cjelinu.

Na 25 stranici u knjizi su duboko raspravljeni problemi o historijskim znamenitostima, zgodno podijeljeni na crkvene spomenike i spomenike svjetovnog građanstva.

Geografski podatci i prirodne ljepote Raba dati su stručno i toplo, — tako da i svaki laik iz njih može crpiti osnovno bogato znanje.

Ali, naročito karakteristično je dat savremeni Rab u sascvjetanoj boji, pun vrelih ljepota mora, pejsaža i izleta, sa oštrim vjetrovima i iskonskim mornarima-težacima.

Rab je u tom djelu Marčićeve knjige dobio naročiti lirski izraz, iznoseći savremeni život grada iskreno t lo u zanosu ličnih impresija, opa nja i dojmova, karakterišući stran turisti sve ono bitno i najvažnije tonu prijateljskog savjeta, koji je k tak, ali sadržajan i topao.

Po svim svojim širokim osebina ova dobra knjiga nije pisana samo one koji momentano, turistički ili letnički posjećuju Rab, — jer nije samo za to tako toplo, stru i požrtvovno rađena, — ona je svojoj kvaliteti, u prvome redu mjenjena svakome intelektualcu matincu i Jugoslovenu, koje zanim — a moraju zanimati! — ljepo istorije naše rodne grude, pune is nske kulture, tradicija, sunca, pejs i zdravoga naroda.

Mnogobrojne slike (preko 30) svojim ukusnim i uspjelim izbo pojačavaju efekat sadržaja i s fotomontaže, koja je vrlo uku moderna i jedinstvena. (Tisak i o ma tiskare Narodnih novina.)

Nadam se da je Jadranski arh lag dobio svoga plodnog pisca, ko neće zaustaviti na ovome djelu, će našu stručnu literaturu o ljep ma i važnostima Jadrana obogatit još nekoliko dobrih djela, stvara podižući svojim samoprijegornim gilnim i kulturnim radom, — do vinsku ljubav i zanos za sve ovo je naše, za ovo naše jedino: za sunce, more, kulturu i nas sirom primorski puk, koji opravdanc, kuje u budućnosti veće, jače i st nije materijalne koristi od turizm

S. Č. Šajn.

Štampa i izdanje: Odlik, Graf. Zavod Tisk E. VITALIANI i SIN, Šibenik
Odgov. urednik. Hamilkar Vitaliani